

Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Kommunfullmäktiges presidium, för kännedom

Revisionsrapport gällande verkställighet av beslut

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Danderyds kommun genomfört en granskning avseende kommunstyrelsens, utbildningsnämndens och socialnämndens verkställighet av beslut. Kommunstyrelsen har granskats dels utifrån dess ansvar för egen verksamhet och dels utifrån sin uppsiktsplikt och sitt samordningsansvar.

Nämnderna inklusive kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 3 kap. 14-15 §§ i uppdrag att bereda, verkställa samt redovisa till kommunfullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 6 kap. 1-6 §§ ett övergripande uppsikts-, lednings- och samordningsansvar för hela kommunens verksamhet. I kommunstyrelsens roll ingår bl.a. att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut, men även egna beslut fattade av kommunstyrelsen, verkställs. För övriga nämnder är det väsentligt att se till att den interna kontrollen vad gäller verkställighet av nämndens fattade beslut är tillräcklig.

Revisionsfrågan har varit om *kommunstyrelsen* och *granskade nämnder* har en ändamålsenlig och effektiv uppföljning och kontroll som säkerställer att fattade beslut verkställs? Utifrån från stickprovskontroller, intervjuer och granskning av relevant dokumentation m.m. konstateras att det saknas en systematisk uppföljning och kontroll av fattade beslut. Den sammanfattande bedömning är därför att kommunstyrelsen för sin egen verksamhet, utbildningsnämnden och socialnämnden inte har en ändamålsenlig och effektiv uppföljning och kontroll, som säkerställer att fattade beslut verkställs.

Vi bedömer att utförandet av den interna kontrollen av verkställighet av fattade beslut till stor del sker på förvaltningsnivå. Kommunstyrelsen för sin egen verksamhet, utbildningsnämnden och socialnämnden framåt behöver ta sitt ansvar enligt kommunallagen och regelbundet efterfråga, följa upp och kontrollera att beslut verkställs.

Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen inte på ett tillfredsställande har uppfyllt sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut. Vi bedömer att kommunstyrelsen framåt behöver förbättra sina rutiner och system av uppföljning den interna kontrollen av verkställighet av beslut.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och socialnämnden att:

- Upprätta kommunövergripande rutiner för nämndernas systematiska uppföljning avseende verkställighet av beslut.
- Överväga behovet och nyttan av en fullständig ärendebalanslista, på nämndnivå, som inkluderar ärenden där beslut har fattats.

Rapporten översändes härmed till kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden med begäran om kommentarer till granskningsresultatet samt, för kännedom, till kommunfullmäktiges presidium. Vi vill ha kommunstyrelsens och nämndernas svar senast den 31 januari 2018.

För kommunens revisorer

Folke Palmgren
Ordförande

Revisionsrapport

Granskning av verkställighet av beslut

*Fredrik Carlsson
Ebba Lind
Jessica Nordahl*

September 2017

Danderyds kommun

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning.....	2
2.	Inledning.....	5
2.1.	Bakgrund	5
2.2.	Revisionsfråga, kontrollmål och revisionskriterier.....	5
2.3.	Revisionsmetod och avgränsning.....	6
3.	Granskningsresultat.....	7
3.1.	Rutiner och riktlinjer.....	7
3.1.1.	Iakttagelser:	7
3.1.2.	Revisionell bedömning	8
3.2.	Kommunstyrelsens uppsiktsplikt.....	8
3.2.1.	Iakttagelser.....	8
3.2.2.	Revisionell bedömning	9
3.3.	Återrapportering av fullmäktiges beslut	9
3.3.1.	Iakttagelser.....	9
3.3.2.	Revisionell bedömning	10
3.4.	Verkställighet av beslut	11
3.4.1.	Iakttagelser.....	11
3.4.2.	Revisionell bedömning	14

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Danderyds kommun genomfört en granskning avseende kommunstyrelsens, utbildningsnämndens och socialnämndens verkställighet av beslut. I vår granskning har vi granskat kommunstyrelsen dels utifrån dess ansvar för egen verksamhet och dels utifrån sin uppsiktsplikt och sitt samordningsansvar.

Nämnderna inklusive kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 3 kap. 14-15 §§ i uppdrag att bereda, verkställa samt redovisa till kommunfullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 6 kap. 1-6 §§ ett övergripande uppsikts-, lednings- och samordningsansvar för hela kommunens verksamhet. I kommunstyrelsens roll ingår bl.a. att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut, men även egna beslut fattade av kommunstyrelsen, verkställs. För övriga nämnder är det väsentligt att se till att den interna kontrollen vad gäller verkställighet av nämndens fattade beslut är tillräcklig.

Vår revisionsfråga har varit om *kommunstyrelsen* och *granskade nämnder* har en ändamålsenlig och effektiv uppföljning och kontroll som säkerställer att fattade beslut verkställs? Utifrån från stickprovskontroller, intervjuer och granskning av relevant dokumentation m.m. konstaterar vi att det saknas en systematisk uppföljning och kontroll av fattade beslut. Vår sammanfattande bedömning är därför att kommunstyrelsen för sin egen verksamhet, utbildningsnämnden och socialnämnden inte har en ändamålsenlig och effektiv uppföljning och kontroll, som säkerställer att fattade beslut verkställs.

Vi bedömer att utförandet av den interna kontrollen av verkställighet av fattade beslut till stor del sker på förvaltningsnivå. Kommunstyrelsen för sin egen verksamhet, utbildningsnämnden och socialnämnden framåt behöver ta sitt ansvar enligt kommunallagen och regelbundet efterfråga, följa upp och kontrollera att beslut verkställs.

Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen inte på ett tillfredsställande har uppfyllt sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut. Vi bedömer att kommunstyrelsen framåt behöver förbättra sina rutiner och system av uppföljning den interna kontrollen av verkställighet av beslut.

Vår sammanfattande bedömning bygger på nedanstående kontrollfrågor.

†
f

Kontrollfråga	Bedömning och kommentar
<p>Finns ändamålsenliga rutiner och system som säkerställer att fattade beslut, antagna riktlinjer, regler etc. verkställs?</p>	<p>Delvis uppfyllt. Vi bedömer att det delvis finns ändamålsenliga rutiner och system som säkerställer att fattade beslut, antagna riktlinjer m.m. verkställs. Kommunstyrelsen har till viss del skapat system för uppföljning och återrapportering av fullmäktigebeslut vad gäller remisser, motioner och de beslut som fullmäktige delegerar styrelsen att verkställa.</p> <p>Vi bedömer vidare att socialnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsen för sin egen verksamhet inte har efterfrågat någon uppföljning som syftar till att ge dem återrapportering över status i verkställighet för de beslut som fattas utanför budgetdokumentet och inte avser remisser och motioner.</p>
<p>Uppfyller kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut?</p>	<p>Ej uppfyllt. Vi bedömer att kommunstyrelsen inte på ett tillfredsställande sätt uppfyllt sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut.</p> <p>Vad gäller kommunstyrelsens förvaltning gör vi bedömningen att det finns en tillräckligt god systematik avseende förvaltningens uppsikt över de beslut som fullmäktige delegerat styrelsen att verkställa.</p>
<p>Skер en tillfredsställande återrapportering till kommunfullmäktige avseende de beslut som kommunfullmäktige fattat och delegerat nämnderna att verkställa?</p>	<p>Ej uppfyllt. Vi bedömer att det inte sker en tillfredsställande återrapportering till kommunfullmäktige avseende de beslut som kommunfullmäktige fattat och delegerat till socialnämnden och utbildningsnämnden.</p> <p>Återrapportering till kommunfullmäktige avseende verkställighet av kommunfullmäktiges beslut tillsäkras inte av en god systematik genom kommunstyrelsens uppsiktsplikt.</p>

	<p>Den verifiering som genomförts avseende de uppdrag/beslut som lämnas av kommunfullmäktige i budget 2016 och den uppföljning som görs avseende dessa i delårsbokslut och årsbokslut 2016 påvisar att det inte sker någon fullständig uppföljning i dessa forum.</p>
<p>Genomförs verkställande omgående, alternativt enligt beslutad tidplan, och i enlighet med beslutet?</p>	<p>Delvis uppfyllt Vår bedömning är att det delvis genomförs verkställande omgående, alternativt enligt beslutad tidplan, och i enlighet med beslutet.</p> <p>Av tolv granskade beslut verifierades endast två utan anmärkning med avseende på om verkställighet har skett i enlighet med beslutet, om tidsplan har funnits, om beslutet har verkställts enligt tidsplan, samt om det har återrapporterats till ansvarig nämnd. Sex av tolv granskade beslut har ej, eller endast till viss del, verkställts i enlighet med beslut.</p> <p>Flertalet av besluten, åtta av tolv, får anmärkning avseende verkställighet enligt tidsplan. Detta till följd av att det inte angivits ett återrapporteringsdatum i beslutet. Detta medför att besluten borde ha verkställts så snart som möjligt, vilket vi bedömer inte har varit fallet. I vissa fall finns en rimlig förklaring från ansvarig förvaltning avseende varför verkställighet inte har kunnat ske omgående. Vidare saknas en fullständig återrapportering till ansvarig nämnd i nio av tolv granskade beslut.</p>

Vi rekommenderar kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och socialnämnden att:

- Upprätta kommunövergripande rutiner för nämndernas systematiska uppföljning avseende verkställighet av beslut.
- Överväga behovet och nyttan av en fullständig ärendebalanslista, på nämnds nivå, som inkluderar ärenden där beslut har fattats.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Nämnderna inklusive kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 3 kap. 14-15 §§ i uppdrag att bereda, verkställa samt redovisa till kommunfullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag. Vidare ska kommunfullmäktige fatta beslut om formerna för denna redovisning.

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 6 kap. 1-6 §§ ett övergripande uppsikts-, lednings- och samordningsansvar för hela kommunens verksamhet. I kommunstyrelsens roll ingår bl.a. att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut, men även egna beslut fattade av styrelsen, verkställs. För övriga nämnder är det väsentligt att se till att den interna kontrollen vad gäller verkställighet av nämndens fattade beslut är tillräcklig.

Ett beslut som fattas i en politisk församling medför ofta någon form av verkställighet, dvs. att någon form av åtgärd ska utföras. För att åtgärden ska kunna utföras så som beslutsfattaren avsåg vi beslutstillfället måste beslutet vara tydligt formulerat. Beslutet bör åtföljas med uppgift om när åtgärden ska utföras alternativt träda i kraft samt återrapporteras till ansvarig nämnd. Ett viktigt led i beslutsprocessen är att besluten expedieras snarast möjligt och att uppföljning sker samt att eventuella avvikelser från beslutet rapporteras till beslutsfattarna.

Kommunallagen reglerar inte formerna för hur expediering, uppföljning och återrapportering ska ske. Det är därför väsentligt att nämnden/kommunstyrelsen upprättar en ändamålsenlig systematik för hur detta ska ske.

Revisorerna har utifrån sin riskanalys för 2017 gett PwC i uppdrag att granska om den interna kontrollen kopplat till verkställighet av beslut och uppdrag fattade av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Socialnämnden och Utbildningsnämnden är tillräcklig och tillfredsställande.

2.2. *Revisionsfråga, kontrollmål och revisionskriterier*

Granskningen har syftat till att besvara följande revisionsfråga:

- Har kommunstyrelsen och granskade nämnder en ändamålsenlig och effektiv uppföljning och kontroll som säkerställer att fattade beslut verkställs?

För att besvara revisionsfrågan och därmed uppnå syftet med granskningen har vi utgått från följande kontrollfrågor:

- Finns ändamålsenliga rutiner och system som säkerställer att fattade beslut, antagna riktlinjer, regler etc. verkställs?
- Uppfyller kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut?

- Sker en tillfredsställande återrapportering till kommunfullmäktige avseende de beslut som kommunfullmäktige fattat och delegerat nämnderna att verkställa?
- Genomförs verkställande omgående, alternativt enligt beslutad tidplan, och i enlighet med beslutet?

Revisionskriterier utgörs av kommunallagen 3 kap. 14-15 §§, kommunallagen 6 kap. 1-6 §§ samt interna styrdokument såsom reglemente för internkontroll.

2.3. Revisionsmetod och avgränsning

Granskningsobjekten är kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden. Granskningen har genomförts genom intervjuer med tjänstemän med ansvar för ärendehanteringsprocessen och registratorer/nämndsekreterare i berörda nämnder/styrelsen. Vidare har protokoll, beslutsunderlag samt återrapporteringsrutiner granskats. Väsentliga iakttagelser från vår granskning har stämts av med ordföranden inom respektive nämnd.

Kartläggning har gjorts avseende de beslut som fattats i respektive kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden samt de fullmäktigebeslut som fattats avseende de valda nämnderna och styrelsen. Vidare har fyra beslut per nämnd/styrelsen följts upp med avseende på verkställigheten.

Följande tjänstemän har intervjuats/kontaktats via mail:

- Kommundirektör, Danderyds kommun
- Ekonomidirektör, Danderyds kommun
- Budgetsamordnare, kommunledningskontoret Danderyds kommun
- Kanslichef, Danderyds kommun
- Kommunsekreterare, Danderyds kommun
- Registrator, kommunledningskontoret Danderyds kommun
- Nämndsekreterare, utbildningsnämnden Danderyds kommun
- Registrator, utbildningsnämnden Danderyds kommun
- Handläggare, utbildningsnämnden Danderyds kommun
- Nämndsekreterare, socialnämnden Danderyds kommun
- Registrator, socialnämnden Danderyds kommun
- Socialdirektör, Danderyds kommun

Granskningen har avgränsats till kontrollfrågorna samt till att avse kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden. Beslut som fullmäktige har fattat har avgränsats till vad ovanstående nämnder har fått i uppdrag att utföra.

Revisionsrapporten har varit föremål för sakgranskning hos berörda tjänstemän. Avstämning har skett med kommunstyrelsen ordförande.

3. Granskningsresultat

3.1. Rutiner och riktlinjer

Kontrollfråga: Finns ändamålsenliga rutiner och system som säkerställer att fattade beslut, antagna riktlinjer, regler etc. verkställs?

3.1.1. Iakttagelser:

Utifrån dokumentstudier och intervjuer konstaterar vi att det inte finns några kommunövergripande dokumenterade regler eller rutinbeskrivningar avseende uppföljning och kontroll av att fattade beslut verkställs. De rutiner och system som finns i de granskade nämnderna är av mer informell karaktär och personberoende. I intervjuerna framgår att stort ansvar ligger på respektive handläggare att säkerställa att verkställighet uppnås i enlighet med beslut och antagen tidsplan.

Vidare noteras att varken socialnämnden eller utbildningsnämnden hanterar verkställandet och uppföljningen av fattade beslut via ärendebalanslistor. I intervjuerna framgår att socialnämndens förvaltning har en manuell excel-fil där respektive handläggare kan välja att registrera sina ärenden. Denna lista är därmed, enligt uppgift från intervjuerna, inte med säkerhet fullständig, utan mer att betrakta som ett arbetsmaterial. Listan behandlas inte i nämnden.

Kommunledningsförvaltningen har en ärendebalanslista för de ärenden som är i beredningsstadiet. Ärendebalanslistan tillämpas dock inte för att följa upp och återrapportera verkställighet av beslut till kommunstyrelsen. Vid intervjuerna har det framkommit att denna ärendebalanslista till viss del fångar återrapportering av ärenden till fullmäktige. Detta genom att berörd nämnd skapar ett nytt ärende som avser verkställigheten av kommunfullmäktigebeslut. Beslutet återfinns därmed på ärendebalanslistan som avser ärende som är i beredningsstadiet. Dock hanteras inte samtliga fullmäktigebeslut på detta sätt, utan endast de ärenden som berörd nämnd bedömer någon form av aktivitet för att verkställas.

Vidare framkommer i intervjuerna att kommunstyrelsens förvaltning inom internkontrollarbetet årligen går igenom öppna ärenden och kontrollerar status i dessa. Kontrollen bygger således på att stängda ärenden är verkställda och återrapporterade i enlighet med beslutet. Resultatet av kontrollen återrapporteras inte till kommunstyrelsen.

Av intervjuerna framkommer att ingen av de granskade nämnderna eller kommunstyrelsen har efterfrågat någon systematiserad uppföljning avseende verkställighet av fattade beslut.

Enligt de intervjuade använder samtliga granskade nämnder och kommunstyrelsen ärendehanteringssystemet W3D3 för diarieföring och ärendehantering.

Registraturen för respektive nämnd kan i detta system lägga in bevakningsdatum för ärenden. Detta görs exempelvis av registratören för utbildningsnämnden avseende externa beslut.

3.1.2. Revisionell bedömning

Av intervjuerna framkommer att de rutiner och arbetsmoment som finns i granskade nämnder och kommunstyrelsen till stor del bygger på rutiner och med stor personbundenhet. Vår bedömning är att avsaknaden av fullständiga ärendebalanslistor (där verkställighet finns med) är en bidragande faktor till detta.

Vi bedömer att det delvis finns ändamålsenliga rutiner och system som säkerställer att fattade beslut, antagna riktlinjer m.m. verkställs. Det framgår att kommunstyrelsen till viss del har skapat system för uppföljning och återrapportering av fullmäktigebeslut. Exempelvis genom uppföljningen av budgeten. Vår bedömning är att det finns en risk för att det inte skapas nya ärenden för samtliga beslut som faktiskt medför någon form av verkställighet och att ärenden därmed riskerar att hamna utanför kommunledningsförvaltningens ärendebalanssystem.

Vidare framgår i intervjuerna att varken socialnämnden, utbildningsnämnden eller kommunstyrelsen har efterfrågat någon uppföljning som syftar till att ge dessa nämnder uppsikt över vilka beslut som verkställts, vilket vi bedömer vara en stor brist. Ärendena hanteras dock i ärendehanteringssystemet W3D3 vilket medför att det finns viss möjlighet till kontroll i och med tillämpande av bevakningsdatum för vissa ärenden. Denna kontroll tillämpas dock inte för samtliga beslut som ska verkställas av nämnden.

3.2. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kontrollfråga: Uppfyller kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut?

3.2.1. Iakttagelser

I intervjuerna framgår att kommunstyrelsen har rutiner för uppföljning avseende remisser och motioner och när de ska besvaras. Vid intervjuerna framkommer vidare att kommunstyrelsen har relativt god kontroll, via förvaltningens ärendebalanslista (innehåller enbart beredning), över de beslut och uppdrag som går via styrelsen. Avseende de beslut och uppdrag som ges från kommunfullmäktige direkt till utbildningsnämnden eller socialnämnden har kommunstyrelsen däremot ingen fullständig och systematisk kontroll genom nämndernas återrapportering till kommunfullmäktige.

Ansvar för den praktiska hanteringen ligger på respektive handläggare i nämnderna, vilket, enligt vad som framkommit i intervjuer, medför risk för att ärenden faller mellan stolarna om en handläggare skulle bli frånvarande. I intervjuerna uppges dock att risken för att ett ärenden skulle falla mellan stolarna uppfattas som liten. Det formella ansvaret inom förvaltningen ligger på förvaltningschefen vilket inte fråntar kommunstyrelsen dess lagstadgade ansvar att hålla uppsikt över nämndernas verkställighet av kommunfullmäktiges beslut.

Det framgår av intervjuerna att kommunstyrelsen inte har efterfrågat någon återrapportering i dessa ärenden från kommunledningsförvaltningen eller från någon av nämnderna.

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte på ett tillfredsställande sätt uppfyllt sin uppsiktsplikt gällande uppföljning av den interna kontrollen gällande verkställighet av beslut. Kommunstyrelsen saknar en systematisk uppsikt över uppföljningen av den interna kontrollen avseende verkställighet av beslut. Förvaltningens ärendebalanslista innehåller inte information om verkställighet av beslut och återrapporteras inte till kommunstyrelsen i sin helhet.

3.3. Återrapportering av fullmäktiges beslut

Kontrollfråga: Sker en tillfredsställande återrapportering till kommunfullmäktige avseende de beslut som kommunfullmäktige fattat och delegerat nämnderna att verkställa?

3.3.1. Iakttagelser

Som framgått av ovanstående iakttagelser finns ingen systematik i nämndernas och kommunstyrelsens uppföljning avseende verkställighet av beslut. Respektive handläggare ansvarar operativt för verkställigheten och någon återkoppling avseende denna har inte efterfrågats från någon av de granskade nämnderna eller kommunstyrelsen.

En följd effekt av den frånvarande systematiken i kommunstyrelsens uppsiktsplikt blir att en tillfredsställande återrapportering avseende kommunfullmäktiges beslut svårigen kan tillsäkras via ett sådant system.

Mot bakgrund av att det inte finns någon systematisk uppföljning avseende de beslut som fattats av fullmäktige har vi kontrollerat om det sker någon uppföljning i delårsboks slut och årsboks slut avseende de kommunfullmäktigeuppdrag och -beslut som givits i kommunfullmäktiges budget 2016. Utfallet framgår av tabellen nedan.

Nämnd	Finns uppdrag/beslut till nämnden i KF budget 2016?	Finns dessa med i nämnd-budgeten 2016?	Eventuell övrig uppföljning av KF uppdrag i nämndens budgetdokument?	Görs uppföljning av fullmäktiges uppdrag/beslut från budget 2016 i delårsrapport 2 och årsredovisning?
Social-nämnden	<ol style="list-style-type: none"> höja hemtjänstchecken (beslut i budget 2016) höja äldrepenen (beslut i budget 2016) 	<ol style="list-style-type: none"> ja ja 	Två äldre ej verkställda KF uppdrag finns med i nämndens budget 2016. Dessa är från 2010 respektive 2012. Dessa finns inte med i fullmäktiges budget utan där anges att alla uppdrag är	<p>Q2: nej Q4: nej</p> <p>Det redogörs inte heller för de två äldre fullmäktigeuppdragen.</p>

			redovisade.	
Utbildningsnämnden	1. ett pågående (äldre ärende) avseende internhyresmodell en. 2. ändra pengarna inom förskola, skola mfl. (beslut i budget 2016)	1. ja 2. ja	-	Q2: nej Q4: nej
Kommunstyrelsen	Inga	-	-	Q2: nej Q4: tre fullmäktigeuppdrag redogörs för som pågående. Dessa är från 2013 och 2015.

I socialnämndens budget 2016 framgår att det finns ej verkställda kommunfullmäktigeuppdrag från 2010 och 2012, medan det i kommunfullmäktiges budget uppges att socialnämnden har rapporterat samtliga uppdrag. Ingen av de fyra uppdragen/besluten redogörs för i delårsrapport och årsbokslut 2016.

I kommunfullmäktiges budget 2016 framgår två uppdrag/beslut, varav ett är ett pågående uppdrag sedan tidigare. I utbildningsnämndens budget 2016 framgår endast det äldre uppdraget. Inget av de två uppdragen/besluten redogörs för i delårsbokslut eller årsbokslut 2016.

Avseende kommunstyrelsen framgår inga uppdrag, varken nya eller äldre pågående, i kommunfullmäktiges budget 2016. Inte heller framgår några uppdrag i kommunstyrelsens budget 2016. Dock uppges i årsbokslutet 2016 att det finns tre pågående fullmäktigeuppdrag vilka är från 2013 och 2015.

3.3.2. Revisionell bedömning

Vi gör bedömningen att det inte sker en tillfredsställande återrapportering till kommunfullmäktige avseende de beslut som kommunfullmäktige fattat och delegerat till socialnämnden och utbildningsnämnden.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte har följt upp att de beslut som kommunfullmäktige har fattat i budget och delegerat till utbildningsnämnden och socialnämnden att verkställa, även har återrapporterats till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har heller inte efterfrågat någon återrapportering från kommunledningsförvaltningen eller någon av nämnderna vad gäller dessa beslut.

Återrapportering till kommunfullmäktige avseende verkställighet av kommunfullmäktiges beslut tillsäkras inte av en god systematik genom kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Den verifiering som genomförts avseende de uppdrag/beslut som lämnas av kommunfullmäktige i budget 2016 och den uppföljning som görs avseende dessa i delårsbokslut och årsbokslut 2016 påvisar att det inte sker någon fullständig uppföljning i dessa forum heller.

3.4. Verkställighet av beslut

Kontrollfråga: Genomförs verkställande omgående, alternativt enligt beslutad tidplan, och i enlighet med beslutet?

3.4.1. Iakttagelser

Beslut ska, om inte annat sägs, verkställas så snart det är möjligt. I ytterst få fall kan det finnas anledning att invänta beslutets lagakraftvinnande.

Inväntande av klagotidens utgång behöver endast ske i de fall det av särskilda skäl kan antas att beslutet kommer att överklagas och att ett återställande av verkställighet inte är möjligt.

Vi har inom ramen av granskningen genomfört en stickprovskontroll. Eftersom ingen av de granskade nämnderna eller kommunstyrelsen tillämpar fullständiga ärendebalanslistor eller på annat sätt upprättat en systematik för att bevaka ärendebalansen som innefattar fattade beslut har vi i ett första led gjort en kartläggning. Denna avser vilka beslut med krav på verkställighet som fattats av respektive kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden. Vi har även kartlagt de beslut med krav på verkställighet som fattats av kommunfullmäktige. Utfallet av granskningen presenteras för respektive granskningsobjekt nedan.

Kommunstyrelsen

Vi har genom protokollsgranskning identifierat att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under 2016 har fattat 36 beslut med krav på verkställighet av kommunstyrelsen. Vi har stickprovskontrollerat fyra av dessa beslut enligt nedan. Beslutsmeningarna och verkställighetsform för respektive beslut framgår av bilaga 1.

- KS 2016-01-11, § 10
- KS 2016-10-03, § 115
- KF 2016-06-13, § 57
- KF 2016-09-26, § 94

Utfallet av verifieringen framgår av tabellen nedan.

Beslut	Har verkställighet gjorts i enlighet med beslutet?	Har det verkställts enligt tidsplan?	Har återrapportering gjorts till nämnden
--------	--	--------------------------------------	--

KS § 10	Delvis	Tidsplan saknas.	Delvis
KS § 115	Nej	Tidsplan saknas.	Ja, återkoppling 2017-05-29
KF § 57	Nej	Tidsplan saknas.	Ja, återkoppling 2017-05-29
KF § 94	Ja	Ja, dock saknas tidsplan.	Ja

Av fyra verifierade beslut verifierades ett utan anmärkning med avseende på om verkställighet har genomförts i enlighet med beslutet, om det verkställts enligt tidsplan samt om det återrapporterats till nämnden. Detta beslut, KF § 94, bedömer vi vara hanterat i tid, trots att tidsangivelse saknats, eftersom vi kan se att ärendet har hanterats på efterföljande sammanträden i KS och KF. Ett av besluten (KS § 10) var delvis verkställt enligt beslut. Att beslutet bedöms vara delvis verkställt enligt beslut motiveras av att beslutet innehöll flera beslutspunkter varav endast en har verkställts och återrapporterats. Beslutet bedöms ej vara rapporterat i tid till följd av att det inte har angivits någon återrapporteringstidpunkt i beslutsmeningen. Beslutet skulle därmed ha verkställts så snart som möjligt, vilket av vad vi ser inte har varit fallet.

Två beslut (KS § 115 och KF § 57) bedöms ej vara verkställda. Det ena beslutet (KS § 115) avser att kommunledningskontoret ska ta fram förslag på roller, ansvarsfördelning och mandat i lokalförsörjningsprocessen. Det andra beslutet (KF § 57) avser att kommunstyrelsen ska ta fram ägardirektiv för egenregin förtydliga beställaruppdragets tillhörande uppgifter i enlighet med en tidigare gjord utredning. I båda besluten saknas återrapporteringstidpunkt vilket medför att verkställande skulle ha skett omgående. I KS § 155 har ärendets komplexitet medfört att verkställighet har fördröjts. Status i besluten har återrapporterats till styrelsen 2017-05-29.

Socialnämnden

Vi har genom protokollgranskning identifierat att socialnämnden och kommunfullmäktige under 2016 har fattat 33 beslut med krav på verkställighet av socialnämnden. Vi har stickprovskontrollerat fyra av dessa beslut enligt nedan. Beslutsmeningarna och verkställighetsform för respektive beslut framgår av bilaga 1. Verifiering har gjorts med avseende på om beslutet har verkställts i enlighet med beslutet, om det har verkställts enligt tidsplan samt om det har återrapporterats till nämnden.

- SON 2016-01-18, § 5
- SON 2016-02-22, § 14
- KF 2016-01-21(24), § 120
- KF 2016-12-19, § 130

Utfallet av verifieringen framgår av tabellen nedan.

Beslut	Har verkställighet gjorts i enlighet med beslutet?	Har det verkställts enligt tidsplan?	Har återrapportering gjorts till nämnden?
SON § 5	Ja	Ja	Nej
SON § 14	Delvis	Nej	Delvis
KF § 120	Ja	Ja	Nej
KF § 130	Nej	Tidsplan saknas.	Nej

Av fyra verifierade beslut verifierades inget utan anmärkning med avseende på om verkställighet har genomförts i enlighet med beslutet, om det har verkställts enligt tidsplan samt om det har återrapporterats till nämnden. Två av besluten (SON § 5 och KF § 120) var verkställda enligt beslut och tidsplan. Dock hade de inte återrapporterats till nämnd.

Ett av besluten (SON § 14) bedöms vara delvis verkställt och återrapporterat till nämnd. Detta eftersom verkställande och återrapportering endast avser en av två beslutspunkter. I beslutet fanns ingen återrapporteringstidpunkt angiven, varför beslutet inte bedöms vara verkställt i enlighet med tidsplan.

Ett av besluten (KF § 130) var ännu inte hanterat. Det är ett fullmäktigebeslut som berör samtliga nämnder, där nämnden uppdragits att fastställa åtgärder för att uppnå klimat- och energistrategins mål.

Utbildningsnämnden

Vi har genom protokollgranskning identifierat att utbildningsnämnden och kommunfullmäktige under 2016 fattat 12 beslut med krav på verkställighet av utbildningsnämnden. Vi har stickprovskontrollerat fyra av dessa beslut enligt nedan. Beslutsmeningarna och verkställighetsform för respektive beslut framgår av bilaga 1. Verifiering har gjorts med avseende på om beslutet har verkställts i enlighet med beslutet, om det har verkställts enligt tidsplan samt om det har återrapporterats till nämnden.

- UN 2016-02-25, § 15
- UN 2016-10-20, § 77
- KF 2016-01-01, § 6
- KF 2016-09-26, § 92

Utfallet av verifieringen framgår av tabellen nedan.

Beslut	Har verkställighet gjorts i enlighet med beslutet?	Har det verkställts enligt tidsplan?	Har återrapportering gjorts till nämnden?
UN § 5	Ja	Ja	Ja
UN § 77	Ja	Tidsplan saknas.	Ja
KF § 6	Ja	Ja	Nej
KF § 92	Nej	Tidsplan saknas.	Nej

Av fyra verifierade beslut verifierades ett utan anmärkning avseende huruvida verkställighet har skett i enlighet med beslutet, om det har verkställts enligt tidsplan samt om det har återrapporterats till nämnden. Ett beslut (UN § 77) var verkställt i enlighet med beslut och återrapporterat till nämnd, dock ej enligt tidsplan till följd av att en sådan ej angivits. Ett beslut (KF § 6) var verkställt enligt beslut och tidsplan men ej återrapporterat till nämnd.

Ett av besluten (KF § 92) var ännu inte hanterat alls. Det är ett fullmäktigebeslut som berör samtliga nämnder, där nämnden har uppdragits att ta fram riktlinjer avseende uppföljning av upphandlad verksamhet och att upprätta årliga uppföljningsplaner.

3.4.2. Revisionell bedömning

Vår bedömning är att det delvis genomförs verkställande omgående, alternativt enligt beslutad tidplan, och i enlighet med beslutet.

Av tolv granskade beslut verifierades endast två utan anmärkning med avseende på om verkställighet har skett i enlighet med beslutet, om det har verkställts enligt tidsplan samt om det har återrapporterats till nämnden. Sex av tolv granskade beslut har ej, eller endast till viss del, verkställts i enlighet med beslut. Flertalet av besluten, sju av tolv, får anmärkning avseende verkställighet enligt tidsplan. Detta till följd av att det inte angivits ett återrapporteringsdatum i beslutet. Detta medför att besluten borde ha verkställts så snart som möjligt, vilket vi bedömer inte har varit fallet. Vad gäller KS § 115 gör vi bedömningen att ärendet är komplext och har därför inte kunnat verkställas omgående.

Vidare saknas en fullständig återrapportering avseende nio av tolv beslut.

2017-09-28

Fredrik Carlsson
Projektledare

Micaela Hedin
Uppdragsledare

Bilaga 1. Verifierade beslut

Kommunstyrelsen

Sammanträde	Beslut	Verkställandeform
2016-01-11 KS	§ 10 KS ger kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram förslag på ytterligare platser där paviljonger för boenden för ensamkommande barn kan etableras. Kommunledningskontoret får också i uppdrag att ta fram förslag till beslutsprocess för förvärv av bostadsrättslägenheter samt att samordna det förvaltningsövergripande arbete som krävs för att klara det utökade åtagandet gällande bostäder. 0,5 mnkr ska ges till kommunledningskontoret för detta, vilka ska finansieras med statsbidrag. KS ger kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram förslag på ytterligare platser där paviljonger för boenden för ensamkommande barn kan etableras. Kommunledningskontoret får också i uppdrag att ta fram förslag till beslutsprocess för förvärv av bostadsrättslägenheter samt att samordna det förvaltningsövergripande arbete som krävs för att klara det utökade åtagandet gällande bostäder. 0,5 mnkr ska ges till kommunledningskontoret för detta, vilka ska finansieras med statsbidrag.	Se till att kommunledningskontoret fullgör sitt uppdrag och att ersättningen tas av statsbidrag.
2016-10-03 KS	§ 115 Kommunledningskontoret får i uppdrag att ta fram förslag till roller, ansvarsfördelning och mandat i lokalförsörjningsprocessen.	Se till att kommunledningskontoret tar fram förslagen.
2016-06-13 KF	§ 57 KF ger kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa de förslag som framgår av rapporten "Komplettering av modell för kundval i Danderyds kommun": framtagande av ägardirektiv för egenregin samt förtydligande av i beställaruppdraget tillhörande uppgifter.	Att kommunstyrelsen verkställer alla förslagen som presenteras i rapporten Komplettering av modell för kundval i Danderyds kommun.
2016-09-26 KF	§ 94 KF återremitterar ärendet och KS förslag till KF avseende bostadsrättslägenheter för bostadssociala ändamål och	Att precisera ramen och fastställa en generell högsta procentsats.

	nyanlända, och ber om preciserad ram inom vilken inköp av sådana lägenheter för bostadssociala ändamål och nyanlända får ske. Samt att en generell högsta procentsats av försäljningsvärdet som inte får överskridas, ska fastställas för att förhindra att kommunen blir kostnadsdrivande på bostadsmarknaden.	
--	---	--

Socialnämnden

Sammanträde	Beslut	Verkställighetsform
2016-01-18 SON	§ 5 Socialnämnden godkänner Parasolls redovisning av verksamheten Personligt ombud 2015 och ansöker om fortsatt statsbidrag hos Länsstyrelsen för verksamhetsåret 2016.	Nämnden ska ansöka om fortsatt stadsbidrag hos Länsstyrelsen för verksamhetsår 2016.
2016-02-22 SON	§ 14 Socialnämnden beslutar att uppdra åt socialkontoret att till socialnämndens sammanträde den 7 april återrapportera resultatet av den åtgärdsplan som upprättats för Lyckovägens gruppbostad. Samt att uppdra åt förvaltningen att vid aprilnämnden också återkomma med redovisning av konsekvenser och översiktlig kostnad för om-byggnad av Lyckovägen som medger att verksamheten kan handlas upp.	Att uppdra åt socialkontoret att till SN:s sammanträde den 7 april återrapportera resultatet av den åtgärdsplan som upprättats för Lyckovägens gruppbostad. Samt att uppdra åt förvaltningen att vid aprilnämnden också återkomma med redovisning av konsekvenser och översiktlig kostnad för ombyggnad av Lyckovägen som medger att verksamheten kan handlas upp.
2016-11-21 och 2016-11-24 KF	§ 120 KF beslutar att hemtjänstchecken ska höjas med 2 procent, från och med 1 januari 2017. KF beslutar också att fastställa en höjning av äldrepenen inom särskilda boende med 2 procent, att gälla från och med 1 januari 2017.	Att höja checken och äldrepenen.
2016-12-19 KF	§ 130 Förslaget till klimat- och energistrategi för Danderyds kommun fastställs och KF ger nämnderna i uppdrag att fastställa åtgärder för att uppnå klimat- och energistrategins uppsatta mål i enlighet med handlingsplanen.	Socialnämnden ska fastställa åtgärder för att uppnå klimat- och energistrategins uppsatta mål i enlighet med handlingsplanen.

Utbildningsnämnden

Sammanträde	Beslut	Verkställighetsform
2016-02-25 UN	§ 15 Under punkten "Villkor för barn och vårdnadsgivare respektive utförare till förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Nämnden ska ha gett förvaltningen uppdraget.

	i Danderyds kommun" fattar nämnden beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att analysera de ekonomiska konsekvenserna av att införa rätt till 30 timmars förskola för barn till föräldralediga, inför budget 2017.	
2016-10-20 UN	§ 77 Under punkten "Införandet av ett auktorisationssystem för kommunal vuxenutbildning" beslutar nämnden att införa ett auktorisationssystem för kommunalvuxenutbildning tillsammans med de kommuner som också fattar beslut om att införa ett sådant system. Beslut fattas också om att delegera utformningen av detta system till förvaltningschefen för utbildnings- och kulturkontoret.	Auktorisationssystemet ska ha införts och förvaltningschefen ska ha delegerats uppgiften att utforma systemet.
2016-02-01 KF	§ 6 KF fastställer nya avgiftsnivåer för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem enligt utbildningsnämndens förslag. Dessa gäller från och med 1 mars 2016.	Att de nya avgiftsnivåerna trädde i kraft 1 mars 2016.
2016-09-26 KF	§ 92 KF ger utbildningsnämnden (bland andra) i uppdrag att ta fram riktlinjer för uppföljning av upphandlad verksamhet samt att upprätta årliga uppföljningsplaner. KS ges i uppdrag att samordna detta arbete.	Utbildningsnämnden ska ta fram riktlinjer för uppföljning av upphandlad verksamhet och att upprätta årliga uppföljningsplaner.